N^RO 40

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 18. Maia V. S. ROKU 1810.

PARYZ d. 2 maia. (z Monit Fran. Hamb.) Dnia 26. kwietnia senat uchwalił wyrok wcielaiący do Francyi kraie przez Hollandyą ustąpione na lewym brzegu Renu. Wyspy dawney Zelandyi holl. Szuwen, Tholen, północna i południowa Beweland, Walcheren oraz część kraiu na zachod rzeki Dogne leżąca, należeć będą do departamentu Nethes, i wybierać maią 2ch deputowanych do zgromadzenia prawodawczego: kraie wzdłuż Renu rozciągaiące się składać będą udzielny departament pod imieniem uyscia Renu, z przywileiem obierania dwuch depputowanych do zgromadzenia prawodawczego: stolica tego departamentu będzie w Horzogenbusch.

Nadzieia pokoiu od nieiakiego czasu wzrastać zaczyna. Pełnomocnik angielski do wymiany ieńcow Mackenzie i iego sekretarz Kiston przybyli do tey stolicy i z wielką grzecznością byli przyięci: ministrowi spraw zagranicznych Xciu Cadore wizytę oddali. Dla przypatrzenia się festynom maiowym naieli pałac na pierwszey ulicy. To dobre porozumienie rokować pozwala, iż rozrożnione strony zbliżyć się mogą: ten widok podniosł papiery obudwóch narodow. Posłowie austryaccy doświadczaią nayłepszego przyięcia; z Compiegne razem z Imperatorem poiechali do Niederlandu: tam nieodstępnie znayduią się w tey podroży W. Xże Wirtzburski, Xże Schwartzenberg i Graff Metternich: lecz niewiadomo o co traktuią i iak daleko zaszła negocyacya.

D. 27 o południu przybył Imperator do S. Quentin; wsiadł na konia, oglądał kanał i okolice obiechał. O 4tey z Imperatorową zwiedził fabrykę bawełnianą; o 5tey dawał publiczną audyencyą: wieczorem byli na teatrze i na balu, później oglądali illuminacyą. Fabryki tego miasta przed rewolucyą liczyły 10 milionow w obrocie, zmnieyszyły się potym do połowy, staraniem Napoleona podniosły się teraz do 28 milionow. D. 28 Monarchowie wsiedli na statki umyslnie sporządzone, i kanałem płynęli. Nad nim stała brama tryumfalna z napisem „Tchnął duch iego, i wody płyną“ Kędy kanał ma wydrążoną drogę pod ziemią, powozem iechali, gdyż lubo dzieło skończone, ieszcze tam woda niepuszczona; przeiechawszy spodem wielkiego sklepienia 550 sążni udali się groblami nadkanałowemi do Bellicone, tam na nowo siedli na statki i puscili się podziemnym kanałem który spodem góry skalistey na 2900 sążni rozciąga się, ta część podróży nayokazalszą była; rzęsista illuminacya oświeciła wiszące sklepienia i wody bystro lecące, za iedną godzinę i minut 10 cała ta droga była skończona. O godzinie 3ciey po południu przybyli do Cambrai. Tu Imperator dał wyrok na dokończenie kanału wielkiego i zrobienie drog nowych w departamencie Somme. We Francyi Napoleon niechcąc odrywać ludzi od rzemiosł i rolnictwa rozkazał używać ieńcow i żołnierzy do tych robot publicznych. Dnia 29 przybyli do Bruxelles naywspanialey od mieszkańcow przyięci; przez gwardyą honorową byli przeprowadzeni do zamku Lacken; Proporcy Krasińskiego otaczali powoz Monarchow. Całe miasto było naypięknie ozdobione Burmistrz ośmielił się zapytać Imperatora czyli Bruxelles będzie miało szczęście oglądać Jego? Tak iest odpowiedział Napoleon, nigdybym nieprzeieżdżał tak prędko przez to miasto gdybym nie miał tędy powracać „ Potym na statku popłynęli kanałem do Antwerpii. D. 30 całe miasto prawie wyszło na spodkanie monarchow, gwardya honorowa wystąpiła w całey okazałości; piękna leybgwardya przy ekwipażach monarszych straż trzymała. Przy odgłosie dział i dzwonow oraz tysiącznych okrzykach ludu wiechali monarchowie do miasta. D. 1 oglądali eskadrę w porcie stoiącą; ta za zbliżeniem się monarchow po kilka kroć ognia dała; allegoryczna parada lądowa na brzegu i morska na Skaldzie zadziwiła wszystkich przytomnych. Imperator wysłał z Antwerpii gońca do Amszterdamu wzywaiąc króla hol: Ludwika, ażeby niebawiąc przyieżdżał do tego miasta. Swita Imperatora nader wielka; znayduie się w niey król i królowa westf: królowa neap: Xże Neufchatel, Xże Jstryi, X. Bassano, Xże Rovigo, P. Menneval, Farin; Penthore i. t. d. Posłowie cesarscy w całey podróży towarzyszyć będą Imperatorowi. Napoleon przedsiębierze zwiedzić wszystkie części kraiow przyłączonych; będzie w Nimedze, Herzogenbusch, w Breda Bergenopzom, na wyspach Zellandyi w Beveland i na Walcheren, ztamtąd przez Bruxelles, Gand, Dunkerkę, Boulogne, Havre, Diepe, Rouen powróci do Paryża. Co do bytności w Rouen wątpić niemożna, ponieważ Prefekt odebrał o tym urzędową wiadomość.

Krol hol: spodziewany iest d. 6 maia w Herzogenbusch; iest albowiem doniesienie, że we 3 godziny po odebranym gońcu opuścił Amszterdam i spiesznie z małą switą przyieżdża do Imperatora. Ludwik podzielił potęgę morską hollenderską, składaiącą się z 15 okrętow liniowych i 100 szalup działowych, na 3 eskadry czynne pod dowodztwem admirałow de Winter, Lemmers i Verdooren; stać one będą w Helvetsluis, Texel, i pod Amszterdamem. W Antwerpii oprócz na wodę spuszczonych 12 okrętow liniowych, dziś krążących na

Skaldzie, zbudowano ich 18, i te są gotowe do zepchnięcia z warsztatow. Hollandya do 1go lipca obowiązana wystawić eskadrę od 9 okrętow liniowych. Główna kwatera woyska francuzkiego i hollenderskiego na pilnowanie brzegow przeznaczonego ma bydź w Naarden, a iak inni twierdzą, w Utrecht. Zamki Lillo, Lifkenshoeck oraz Antwerpia znalezione są w należytym stanie obrony, wszystkie mogą bydź oblane wodą, u ianowicie ostatnie miasto na 2000 sążni może mieć iezioro ku obronie.

WIEDEN d. 2 maia. (z Berlin: Ham:) Cesarz wyieżdża do Melk, zkąd uda się do Pragi; gdzie d. 14 ma stanąć niezawodnie. Cesarzowa wyieżdża d. 8 prosto do kąpieli w Teplitz. Od Jmperatorowey fr: codzień przychodzą nowe wiadomości. Tuteysza gazeta dworska, pochwaliwszy łaskawość pisarzow gazet niemieckich w ułożeniu anekdoty o darze Napoleona dla Ludwiki, czyni uwagę, że nic niebraknie temu artykułowi ani na piękności ani na wspaniałości, że w nim iedney tylko prawdy niema. Azatym zaprzeczony iest dar 25 millionow ryńskich. W Mennicach naszey monarchii ciągle biią pieniądze złote i srebrne Bogatsze domy tuteysze iuż zapłaciły kontrybucyą za miesiąc kwiecień i may—Cesarzowa d. 30 dawała audyencyą w appartamentach wewnętrznych Hrabiney Otto, i ią prezentowała przybyłemu na tenczas Cesarzowi. Niektórzy posłowie Xiążąt rzeskich oddali swoie listy wierzytelne. Graf Zychy wyiechał do Amszterdamu; sprawować tam będzie urząd poselski; do Drezna udał się X. Paweł Esterhazy. XżnaSchwartzenberg wyiechała na mieszkanie doParyża.

Gazeta dworska bawarska pod artykułem o Francyi zawiera co następuie „W czasie ciszy, w którey hymen zdaie się pogrążył wszystkie interessa publiczne, gotuią się podobno większe układy. Austrya i Francya maią wspólną potrzebę położenia kresu anarchii tureckiey, która kilkakroć wyzwała iuż Francyą, niszcząc iey szpitale albo zapędzaiąc hordy do Kroacyi ustąpioney. Porta ma bydź kategorycznie wezwana przez te dwory do zamknięcia swoich portow anglikom: skutek tego ultimatum wkrótce musi pokazać się. Przypomina każdy słowa Jmperatora przy zagaieniu posiedzeń zgromadzenia prawodawczego w roku 1809 wyrzeczone. Wspierać będę Portę, ieżeli zrzecze się zgubnych związkow z Anglią; ukarać potrafię ieżeli słuchać będzie rad chytrych i zdradzieckich." Mówią o wielkiey wyprawie, którą ma prowadzić król neapolitański: lecz zbiia tę wiadomość. Niedawny artykuł o wysłaniu aust: gońca do Palermo z propozycyami do dworu Sycyliyskiego. Rozumieią więc że wyprawa będzie zawieszoną. Podług wiadomości z Kroacyi Turcy odparci zostali aż nad brzegi Unna. Pod Carlstadt zgromadza się wielki oboz francuzki, do niego należeć będą 4ry regimenta Kroatow. Jeden basza, który w Bośnii zgromadził 15 t. turkow, wezwał Mar: Marmont do osobistey rozmowy; lecz niewiadomo czyli ona nastąpi. Tym czasem Muzułmanie zgromadzaią się w znaczney sile na granicach; osadzaią wszystkie mieysca warownieysze; główna ich siła stoi pod Baniauca; czas okaże co zamyślaią. W Dalmacyi i Jlliryi Francuzi zachowuią się z naywiększą ostróżnością: sam Xże Raguzy wyiechał z Laybach do Catlstad chcąc obecnością swoią zaprowadzić porządek w obozie. Austrya podobnież wyciągnąć kazała mocny kordon na granicach tureckich dla zasłonienia monarchii od naiazdow ottomańskich: zapewniaią że regimenta iazdy i piechoty, stoiące w Węgrzech i Gallicyi, odebrały iuż rozkaz, zaciągnienia linii obronney: główna siła austr: ma zebrać się w Bannacie i w Syrmien: naywyższa zaś kommenda tego korpusu ma bydź oddana Generał Feld-marszałkowi Duca, który teraz ma główną kwaterę w Temeswarze: drugi wielki oboz dla popisow ma bydź założony w okolicach Pesth i Budy.

MADRYT d. 18 kwietnia. (z gzet Franc Monitora:) W Stolicy naszey naywiększa cichość panuie. Część gwardyi tu powróciła; ponieważ sam król wkrótce iest spodziewany z Andaluzyi. Oblężenie miasta Cadix, iuż zaczęło się: wystawiona baterya w Matogarda dosięga iedney części twierdzy; iey ogień wysadził na powietrze iedęn magazyn prochowy, który hiszpani utrzymywali w zamku zewnętrznem. Anglicy usiłuią naymocniey przeszkodzić przygotowanemu przeyściu francuzow na wyspę Leon, i dla tego nietylko na brzegu założyli baterye, ale nadto wprowadzili do kanału S. Pedro statki działami osadzone. G. Sebastiani dowodzi w Mallaga. Koło Grenady pokazało się 600 rokoszanow; wyszedł na przeciw porucznik z gwardyi hiszpańskiego króla na czele 100 francuzow, i tak zręczne czynił obróty, że przymusił rokoszanow do ustępu, niestraciwszy nad 2 ranionych.

Pisma angielskie zawieraią rapport G. Wellington o utarczce, która zaszła d. 19 marca pod wsią Barba Guerco niżey Ciudat Rodrigo nad Agueda. Podług tego doniesinia nieprzyiacioł, brygada francuzka, zasłoniona ciemnością nocy, rzuciła się przez most i uderzyła na 4 kompanie ang. lecz straciwszy 2 officerow i 7 żołnierzy zabitych, 6 uwięzionych, i 50 karabinow, cofnąć się musiała. Przeciwnie doniosł M. Ney X. Elchingen w swoim rapporcie d. 23 marca z główney kwatery Salamanki. Francuzi niemieli innego zamiaru w tey gonitwie iak tylko dostać ięzyka; iakoż od wziętych ieńcow dowiedzieli się że nieprzyiaciel stracił 120 ludzi, że wielkie choroby w iego obozie grasuią; że armia portugalska składa się z 12 regimentow iazdy, 28 piechoty, 4 artyleryi; wszystkie nowozaciągnione— G. Bonnet w Asturyi odniosł wielorakie korzyści nad rokoszanami. Wyciągnął on linią z Owiedo przez góry Poiares i połączył się tym sposobem z G. Loison, który od Astorga nadciągnął. Późniey napadł na ieden korpus insurgentow i zupełnie go rozgromił. Donoszą z S. Ander że tamtędy prowadzą do Francyi 5000 insurgentow w niewolą wziętych—G. Suchet ogłosił w Sarragosie d. 7 przez rozkaz dzienny rapport o gonitwach w ciągu marca z rokoszanami odbytych w Arragonii. Szef batalionu Renouvier komendant twierdzy Jaca rozproszył kupę insurgentow Sarto a 50, trupow położył. Dowodzący w zamku Benasque po 2kroć rozpędził kupy katalończykow, 45 zabił a 26 wziół w niewolą, resztę przymusił do ucieczki

z Arragonii, i kilku mułow z amunicyą zdobył. D. 5 transport chorych i zboża ciągnący pod zasłoną 80 ludzi z 2go legionu Nadwislańskiego, napadniony od 180 zbóycow pieszych i 30 konnych, mimo obrony chorych, którzy wzięli się do oręża, niepotrafiłby się oprzeć, lecz kiedy przybył na pomoc ieden officer polski z 50 piechoty, rozboynicy uciekać musieli aż za Cavernale wyparci daleko za skały ze stratą 10 zabitych i 20 ranionych. Osada Belchite odparła po 2 kroć szturmuiących do zamku rokoszanow: kapitan Cymer z 1go legionu Nadwislańskiego mężnie ich poraził; 13 na placu trupem położył. Szef batalionu Douarche ścigał uciekaiących, uderzył na zuchwałych; i 80 zabił; 20 karabinow zabrał oraz 100 puinałow i nieco bagażow zdobył—G. Munier wszedł bez odporu do Mora Ebro i miasto Flix osadził, tym sposobem połączyły się 2 woyska arragońskie: przeprawa zatym przez Ebro od Tortosa do Mequinenza niepodobna dla insurgentow. Dywizya 3cia wszedła dnia 4 do Balaguer—Do Paryża poiechali ztąd adiutanci niosąc chorągwie, które Insurgentom wydarte zostały.

Zatrzymane dawniey posiłki do Hiszpanii odebrały rozkaz do nas pospieszać;oraz nowe siły ruszono. Jazda letka polska i cała gwardya Napoleona oprócz starey, tu przyydzie; dywizye, które z Niemiec na brzeg lewy Renu przeszły, odebrały rozkaz udania się do naszego królestwa. Oprócz ciągniących posiłkow liczą na 60 t. te woyska, które pózniey nadciągnąć maią. M. Masena przyieżdza na komendę w północney Hiszpanii i w Portugalii z pełnomocną władzą od Imperatora; mieć będzie pod swoiemi rozkazami 80 albo 100 t. rycerstwa fr. D. 19 w Bordeaux nieodmiennie ma stanąć. GD. Dorsonne dowodzca grenadyerow gwardyyskich pieszych poprzedził wodza, i iuż przyiechał do Burgos, będzie on utrzymywał spokoyność w tyle woyska działaiącego. G. Montbrun dowodzić będzie iazdą pod Xciem Eslingen, iak iuż sprawował ten obowiązek w Niemczech; G. Eblé będzie komęderował artyleryą polową, G. Bognac będzie kierował artyleryą ciężką do oblężenia fortec portugalskich. M. Masena sam wybiera wodzow do swoiey armii. M. Macdonald podobnąż ma mieć komendę w Katalonii i Arragonii od 60 t. żołnierza. Mar: Augereau powróci do Perpignan dla poratowania zdrowia. G. Souham wyiechał do Paryża; zdrowie iego iest bezpieczne, lecz oka wystrzelonego odzyskać nietrafi. Anglicy spodziewaią się w Portugallii mieć wkrótce walne rozprawy: iest powszechna opinia że przed nastaniem upałow, w maiu los woyny rozwiązany będzie przez wielkie i decyduiące bitwy. Anglicy mięli posłać 4 t. portugalczykow do Cadix, lecz widząc nadchodzącą burzę zatrzymali ten korpus nad Tagiem. Mar: Massena bardzo spiesznie iedzie.

LONDYN d. 31 kwietnia. (z gzet franc, Berlin.) Do Hiszpanii i Portugallii posyłamy znaczne posiłki. X. Albuquerque złożył komendę w Cadix w ręce naszego wodza Graham; Castannos dowodzi hiszpanami nim G. Blake przyiedzie. Nieudała się nam wycieczka z twierdzy, przez zdradę niewiadomą; ostrzeżeni albowiem francuzi mieli się na ostróżności i całe po nieprzyiacielsku nas przywitali; azatym osada schronić się musiała do murow. Junta Sevilska od d. 4 znayduie się w Ayamonte; rząd kontent z iey administracyi skarbowey. Podług listow szwaycarskich w Sevilli miał bunt wybuchnąć; lecz obywatele drogo przypłacili niemogąc oprzeć się przemocy. Francuzi wiele maią zatrudnienia z oddziałami insurgentow, które z gór iak potoki na nich spadaią; mianowicie koło Ronda; tu nieprzyiaciele naybardziey usiłuią wytępić patryotow, iakoteż oskoczyć G. Blake. Głowna kwatera woyska fr przeciwko Cadix stoiącego w Chiclana. G. Wellington doniosł że francuzi w liczbie 12 t: oblegaią Astorga; że iuż zaszły utarczki wielokrotne, że na przeciwko im niema nad 27 t. anglikow i 35 t. portugalczykow. Z tą potęgą przedsiębierze niedziałaiąc zaczepnie dać odpor naydzielnieyszy i przeto utwierdzać kazał wszystkie wąwozy i zamki, a nawet podnosić warownie Lizbony. Chorych wielka liczba znayduie się w naszem woysku; aże powietrze przeciwne tam ich zdrowiu rozkazano więc przygotować tu szpitale na ich przyięcie. Z Francyi donoszą o wielkich przygotowaniach do wyprawy hiszpańskiey, nie tylko liczne woysko ale i korpus żandarmow przyydzie: chcą francuzi rozproszyć powstaiących górałow. W Pireneach namnożyła się wielka ich liczba, zabieraią wszystkie transporty fr: i straż przydaną morduią lub rozpędzaią. Jest pogłoska że sam Napoleon przyiedzie na tę wyprawę podług swego dawnieyszego proiektu, ieszcze iego ekwipaże, i kuchnie są w zamku Marrac pod Bayonne niecofnięte do Paryża. Wielu tam wodzow zebrało się na radę, dla wzięcia instrukcyi względem woyny hisz. i wyprawy z Neapolu przygotowaney.

Dnia 26 lutego doświadczono w Malcie trzęsienia ziemi, tak długiego i gwałtownego, iakiego nigdy przedtym nie było. Trwało blisko 10 minut bez przerwy, cała wyspa była wzruszona,okręty w porcie roztrącały się wzaiemnie, w twierdzy rozwalił się szpital i brama: oprócz wielu innych domow, które porysowały się. Cała wyspa napełniona była trwogą i rozpaczą,nietylko ludzie,nawet zwierzęta wydawały smutne głosy. Rozumiano że wyspa w przepaści morskiey pochłonioną zostanie. Skończyło się na pogrążeniu tylko 3 wysepek, które były blisko Sycylii. Syrakuza także miała bydź zruynowaną — Na srzodziemne morze posyłamy znaczne posiłki. Francuzi w Tryeście, Livorno i wszystkich portach nad morzem srzodziemném, które tylko są w ich ręku sekwestrować kazali okręty tureckie, maiąc podeyrzenie iż one ładowne są naszemi towarami, lub że spodliły się opłatą 20 procentow od całego ładunku swoiego: głoszą, że po przeświadczeniu się o tey prawdzie skonfiskowane będą wszystkie statki tego rodzaiu, tym czasem skoro okręt iaki turecki zawinie do portu, natychmiast sekwestrowany zostaie.

Poseł nasz Mackenzie i iego sekretarz Kiston nayrzeczniey z uprzeymością fr. są przyięci w Paryżu. Napoleon wyznaczył do traktowania ze strony swoiey P. Demoutiers, dawniey posła u dworu Dreznańskiego. Za-

szły były z początku pewne zawady względem wymiany ieńców: lecz teraz wszystkie trudności ułatwione czynią nadzieię iż 2 mocarstwa zbliżyć się mogą do negocyacyi o pokoy. Rząd uwolnił statki rybackie hollenderskie. Papiery nasze na kilka procentów w górę poszły— Dnia 22 wyszło z Plimouth na morze 6 okrętów liniowych od dział 74 i 2 brygi: eskadra ta udaie się na morze północne. Żegluga na morzu Bałtyckim zupełnie iuż od lodów wolna. Król szwedzki zamknoł nam wszystkie swoie porty pod Carlscroną zgromadził woysko regularne dla obrony gotowey w potrzebie.

Listy z Rio Janeiro pod dniem 5 lutego donoszą że Gubernator Buenos Ayres d. 9 stycznia rozkazał wszystkim anglikom i amerykanom opuścić osadę. Głoszono tam że teraznieysi naczelnicy rządu postanowili oderwać Paragway i Platę od Metropolii dla utrzymania udzielności i niepodległości kraiowey. W pazdzierniku roku przeszłego zawinoł tam statek fr: z depeszami gabinetu Tuilleries—W kraiu Hotentotów przedsięwzieliśmy zaprowadzić cywilizacyą, dotąd dzikim tym ludziom nieznaioma. Missionarze, z Przygórka dobrey nadziei wysłani uczą ich towarzyskich wogod, i moralności, dotąd nieznali żadnych sztuk ani uprawy roli, a mieszkali pod szałasami, skurami zwierzęcemi przykrytemi: wydoskonalone tylko mieli zmysły widzenia i słyszenia oraz wielką i zręczną siłę. Xże Regent Brezylii sprzykrzywszy tameczne mieszkanie prosił Rządu naszego o pozwolenie przeniesienia rezydencyi na wyspę Madeira—Cesarz Chiński chce przedsięwziąc wyprawę na wyspy zboieckie, ale niemaiąc statków zbroynych, prosił Admirałów naszych o ich pożyczenie, a gdy tego nieotrzymał, budować kazał własne okręty. Dnia 22 lutego poddała się anglikom przez kapitulacyą twierdza hollenderska S. Eustachego i wyspa Saba. Osada ta nie ludna i nie żyzna wprawdzie, lecz bardzo ważna z położenia swoiego. Ru 1781 Admirał nasz Rodney zabrał tam wielkie łupy.

MEDYOLAN d. 20 kwietnia. (z Frank, Zuch.) Piszą z Paryża że córka Senatora Lucyana Bonaparte z pierwszego małżeństwa wyniesiona na dostoyność Xiężniczki, i dodaią że wysokie zamęzcie iey przeznaczone—Niewątpliwą iest rzeczą, że król bawarski odstąpił Jmperatorowi i królowi część Tyrolu graniczną Włochom i Jllyri w ilości 280 do 300 t. dusz, ten kray ma bydź przyłączony do iednego i do drugiego państwa—M. Marmont X. Raguzy wydał następny rozkaz „Francuzka flaga ma bydź zatknięta na wszystkich gmachach publicznych w całey Jstryi, Dalmacyi, w prowincyach Raguzy i Cattaro, tudzież w portach nadbrzeżnych i na okrętach na mieyscu flagi włoskiey" Organizacya Jllryi na sposob fr: wstrzymana. Woyska fr: z kraiu dawniey weneckiego pospieszaią na granice tureckie. Pod Kostrinicza zaszły nowe utarczki; Turcy odparci zostali— Ze Stambulu przyszła skarga że Dalmatowie zle sprawuią się w stolicy, i że ufni w protekcyą rządu fr: dopuszczaią się nieprzyzwoitych postępków. Wydał więc M. Marmont odezwę do mieszkańców ażeby swoim krewnym i rodakom donieśli, że ich maiątek i familia odpowie w Dalmacyi za ich swywolę w Stambule; a dla większego wrażenia kazał wziąć środki do nałożenia sekwestru na dobra tych, którzyby donieśieni byli przez agenta fr: Maubourg iako nieprzyiaciele porządku i psuiący dobre porozumienie—Wielu wodzów fr: poiechało do woyska w królestwie neap. zgromadzaiącego się. W tych dniach przyieżdża król Joachim do kraiow swoich.

FRAKFURT d. 5 maia. (z Bareń. Ham:) Przeszły król szwedzki Gustaw 4 przyiechał do Bazel, i tam mieszkać przedsiębierze—Feldmarszałek pruski Graf Kalkreuth bardzo mile był przyięty od Jmperatora fr: Dwór pruski zdaie się bydź w przyiacielskich związkach z dworem Paryzkim: słychać iż przedłużono czas opłaty zaległey kontrybucyi, lecz rząd pruski usiłuie iak nayprędzey uiścić się. Przybyli do Berlina officerowie z różnych korpusów dla nauczenia się nowych obrótów woyskowych, ażeby w nich potym cwiczyli żołnierza—Pisma francuzkie zaprzeczyły pogłosce o powrócie G. Moreau iego pensyi, i randze. Piszą że miasto Paryż ma ofiarować nowey Jmperatorowey Gotowalnię od 600 t. franków—Król westfalski ma powrócić d. 20 maia do Cassel Dnia 4 maia zaprzysięgli Hannoweranie wierność i posłuszeństwo Hieronimowi Napoleonowi. Linia celników na granicy west: osadza się przez woysko westfalskie—Anglicy pokazali się na morzu Bałtyckim: iedna szalupa wysadziła kilkudziesiąt ludzi na wyspę duńską Amrem dla rabunku, lecz za danem hasłem napadnieni zewsząd przez Duńczyków rozbroionemi zostali—Gazeta auszpurska zawiera następuiący artykuł „Wieść o bliskiey woynie z Turcyą ciągle utrzymuie się: mówią o wielkim obozie między Pafsau i Ratizboną, lecz ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia.

WARSZAWA d. 15 maia. (z War: Pozn:) Dnia 5 Król JMość z familią przybył do Częstochowy. Artylerya z twierdzy stokroć ognia dała: gwardya i pułk 5ty piechoty stanęły w paradzie pod bronią: lud okrzykami powitał monarchów, a wieczorem miasto oświecił. Król zwiedzał wały i arsenał, oglądał zbroiownię, trofea, i niektóre osobliwości. Nazaiutrz po nabożeństwie wyiechał do Krakowa. D. 7 wieczorem przybył do tey dawney stolicy przy odgłosie dział, dzwonów i tłumów ludu zebranego. Z tego powodu zrobiono ody, mowy, i kazania stosowne do okoliczności. D. 9 wyiechał Monarcha do Wieliczki. Część dworu i ekwipażów przybyła do naszego miasta—W niektórych pismach publicznych powstał spór o nieśmiertelnego Astronoma Kopernika. Jedna gazeta niemiecka nazwała go Niemcem i oświadczyła zadziwienie że narod niemiecki pozwala sobie wydzierać tego męża. U nas ogłoszono dyssertacyą w dowodzie że Kopernik i z imienia i z rodu i z mieysca był polskiem. Chwała więc tym większa Astronomowi naszemu. Niegdyś miasta Greckie dysputowały z sobą o zaszczyt gdzie urodził się Homer? i tą walką pomnożyły sławę wielkiego Poety.

Za pozwoleniem Cenzury Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt: